

Co to jest przyimek? What is preposition?

Preposition is usually a very short word which informs us about relation between other words. It can help you express direction, distance, location, movement or purpose.

In Polish to express relations we use cases and prepositions. Some other languages which don't have cases, like English, need to use more prepositions. For example preposition "of" doesn't exist in Polish because its functions is completely covered by Genitive case.

Prepositions are always before nouns (or adjective+noun construction) or pronouns. They are never before verbs.

- Rozmawiam z interesującym mężczyzną.
- Myślę o tobie.

Nie: ~~Chcę coś do jeść.~~ -> Chcę coś do jedzenia.

Przyimek to bardzo krótkie słowo, które informuje nas o relacji między innymi słowami. W Języku polskim relacje między słowami wyrażamy albo przypadkami albo przyimkami i przypadkami.

W wielu językach, na przykład w języku angielskim, nie ma przypadków. Takie języki używają więcej przyimków. Na przykład w języku angielskim jest przyimek „of”, którego nie ma w języku polskim. W polskim zamiast „of” jest dopełniacz.

Przyimki są zawsze przed rzeczownikami (lub przymiotnikami + rzeczownikami) albo zaimkami.

Dlaczego przyimki są takie ważne? Why prepositions are so important?

Even though they are so small, they can make problems with understanding what a person is saying because they completely change the sense of the statement.

Poles can have problems understanding you if you use wrong preposition but probably will be fine if you just make a mistake with cases.

Mimo, że są takie małe, mogą bardzo utrudnić zrozumienie, bo zupełnie zmieniają kontekst zdania. Polak lub Polka będzie mieć więcej problemów, żeby zrozumieć Cię, kiedy użyjesz złego przyimka niż przypadku.

Na przykład:

Jadę z morza. Vs.

Jadę nad morze.

Vs. Jadę nad morzem.

Some prepositions can have two meanings and then the case is also very important!

Uwaga! Niektóre przyimki mogą mieć dwa znaczenia i wtedy przypadek jest bardzo ważny!

Jem obiad z babcią. - to zupełnie normalne słowa.

Jem obiad z babci. – to makabryczny i niezrozumiały obraz.

Jak rozgryźć przypadki za pomocą przyimków? How to crack cases with prepositions?

Prepositions are also very important as the keys to the cases. A lot of my students have problems because they are not sure which case should they use with which prepositions. **If you remember which case follows which preposition, you will recognize cases in every text in 80%.**

Przyimki są też ważne, bo są **kluczami do przypadków!** Wielu z Was ma problem, bo nie wie, jakiego przypadku powinni użyć z danym przyimkiem i na odwrót. **Jeśli będziecie pamiętać, z który przypadek jest partnerem tego przyimka, rozpoznacie przypadki w tekście w 80 %.**

Przyimki i czytanie. Prepositions and reading.

It's an often situation when students can't find the subject of a complicated sentence because of Polish free word order.

Searching the subject is not as easy as in English when you just have to look at the beginning of the sentence. In Polish you really have to understand who is doing the action. It will be easier for you when you realise there will be no preposition before the subject! If you find two nouns in a sentence and one of them follows a preposition, you may be sure, this is not the subject.

Często jest tak, że czytacie i nie rozumiecie, gdzie jest podmiot, a gdzie jest przedmiot, kiedy szyk zdania jest pomieszany.

Szukanie podmiotu nie jest takie łatwe jak po angielsku, bo nie wystarczy patrzeć na początek zdania. Musisz na prawdę rozumieć, kto wykonuje czynność. Możesz to zrobić łatwiej, jeśli wiesz, że podmiot nigdy nie ma przed sobą przyimków.

Na przykład:

Na imprezę przysła tylko jedna osoba.

Do domu wszedł mężczyzna w kapturze.

Do ziemniaków dodały dziewczyny trochę za dużo soli.

Kiedy wiesz, gdzie jest podmiot, jest łatwiej zrozumieć sens całego zdania!

Możemy używać przyimków z różnymi przypadkami! We can use the same prepositions with different cases!

- Some prepositions has only one function and links only to one case.
- Unfortunately there are plenty of prepositions which can connect with two cases depending on the fact if they are dynamic or static – if we express movement with them or not.

Teraz o samych przyimkach.

- Niektóre przyimki mają tylko jedną rolę i łączą się tylko z jednym przypadkiem.
- Niestety, jest dużo przyimków, które łączą się z dwoma przypadkami i używamy ich z innymi czasownikami. Takie przyimki najczęściej dzielą się na statyczne i dynamiczne.

Przyimki, które mają tylko jedną funkcję są wspaniałe! Inne przyimki sprawiają nam psikusy.

Przyimki, które mają tylko jedną funkcję to:

Przyimek	Przypadek	Przykład
u	dopełniacz	W sobotę byłam na urodzinach u Rihanny.
bez	dopełniacz	Nie lubię pić herbaty bez alkoholu.
dla	dopełniacz	Ta książka jest dla ciebie.
obok / koło	dopełniacz	Kościół stoi obok dyskoteki.
od	dopełniacz	Od wtorku byłam w Krakowie. Dzisiaj wracam od mamy.
do	dopełniacz	Jedziemy do Polski w lipcu.
naprzeciwko	dopełniacz	Naprzeciwko mojego domu jest mała, urocza kawiarnia, w której czasami pracuję.
Przyimek	Przypadek	Przykład
wśród	dopełniacz (pl)	Wśród Polaków czuję się bardzo dobrze.
z powodu	dopełniacz	Z powodu deszczu nie było maratonu.
oprócz	dopełniacz	Co mam kupić oprócz marchewki?
przy	miejsownik	Pies siedział przy stole i czytał książkę.
dzięki	celownik	Dzięki podkastom zaczęłam rozumieć hiszpański.
przeciw	celownik	Musimy walczyć przeciw nacjonalizmowi w Polsce!

wbrew	celownik	Wbrew rodzicom, Patrycja wyszła za mąż za Niemca.
spod	biernik	Kot wyszedł spod stołu.
znad	biernik	Samolot wleciał znad oceanu nad miasto.
zza	biernik	Kryminalista wyszedł zza sklepu.

- Przyimki dopełniacza prawie nigdy nie mają dwóch przypadków!

Przyimki, które mają dwie funkcje mogą być albo dynamiczne albo statyczne. Co to znaczy? Czasowniki i przyimki statyczne są nam potrzebne, kiedy mówimy, że coś się rusza. Statyczne się nie ruszają. Te przyimki są blisko związane z czasownikami ruchu!

Przyimek	Funkcja dynamiczna	Funkcja statyczna
	Biernik	Narzędnik
pod	Pociąg wjechał pod most. Zamiotłam problemy pod dywan. I swept the problems under the carpet.	Pociąg stoi pod mostem. Teraz problemy są bezpieczne pod dywanem. Not the problems are safe under the carpet.
nad	Dron wleciał nad miasto.	I przed pół godziny latał nad miastem.
za	Dziewczynka schowała się za mamę.	Stała za mamą aż Mikołaj wyciągnął z worka prezent.
przed	Wyszedłem przed dom tylko na pięć minut.	Stałem przed domem dwie godziny i czekałem, aż żona przywiezie mi klucze, bo zatrzasnąłem swoje w środku.
między	Wejdz między regały w bibliotece i poszukaj sam książki. Kiedy wleczysz między wrony, musisz krakać jak i one.	Między nami nie ma chemii. Przykro mi.

Przyimek	Funkcja Dynamiczna	Funkcja statyczna
	Biernik	Miejscownik

w/we	Jedziemy w góry. Wkładam rękę w rękaw płaszcza. Tomek wsiadł w samolot i przyleciał do Polski.	Jesteśmy w górach.
na	Idę na koncert.	Jestem na koncercie.

Przyimek	Znaczenie 1	Znaczenie 2
	Narzędnik	Dopełniacz
z/ze	Cześć! Chyba chodzę z tobą do klasy, ale nie pamiętam, jak masz na imię.	Wracam z pracy i jestem zbyt zmęczona, żeby zrobić zakupy
	Biernik	Miejscownik
O	Pytam o drogę. Dbam o swoje zdrowie.	Myślę o swoim zdrowiu.
Po	Czy możesz pójść do sklepu po masło?	Jeździliśmy samochodem po parkingu.

You can notice, Accusative and Genitive are often responsible for movement when Instrumental, Locative and Dative are not.

Pewnie mogłeś zauważyć tendencję, że Biernik i Dopełniacz są często odpowiedzialne za ruch, podczas gdy Narzędnik, Miejscownik i Celownik są statyczne.

Co znaczy ten przyimek? What does this preposition mean?

Never translate prepositions! A lot of students try to do it and end up with really terrible constructions like “Jestem zakochany z tobą” instead of “Jestem zakochany w tobie”. You need to learn prepositions with the verbs or phrases. Whenever you learn a new verb, think if you know what preposition will follow. For example remember “prosić” – to ask will be followed by “o” not “na”.

Nigdy nie tłumacz przyimków! Wielu studentów próbuje tłumaczyć język polski na swój język słowo po słowie. Myślą „Ok” przyimek „with” to po polsku „z”, więc mogą powiedzieć „Jestem zakochany z tobą”. Niestety, musisz uczyć się przyimków razem z czasownikami lub innymimi słowami, przy których te przyimki są. W tej sytuacji powinieneś powiedzieć „Jestem zakochany w tobie”.

Inny bardzo popularny przyimek, który studenci często mylą, i którego często używają za dużo, to przyimek „dla”. Mówią „Idę dla kawę” i „Płacę dla lody” albo też czasem „Daję prezent dla babci”. To niestety jest źle. Musimy mówić „Idę na kawę”, „Płacę za lody” i „Daję prezent babci”

Przypadek	Przyimki	Twoje przykłady
Narzędnik	z/ze	

	<p>nad</p> <p>pod</p> <p>przed</p> <p>za</p> <p>między</p>	
Biernik	<p>przez</p> <p>na</p> <p>po</p> <p>nad</p> <p>pod</p> <p>przed</p> <p>za</p> <p>między</p> <p>spod</p> <p>znad</p> <p>zza</p> <p>o</p>	
Dopełniacz	<p>u</p> <p>od</p> <p>z/ze</p> <p>do</p> <p>obok/ koło</p> <p>naprzeciwko</p>	

Prepositions & cases - explanation / Przyimki i przypadki - wyjaśnienie

	wśród z powodu oprócz podczas	
Miejscownik	w/we przy po na o	
Celownik	dzięki przeciw wbrew	